

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in p. raznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročilna znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale do mači oglasi itd. se računajo po pogodb.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Vladni epilog.

I.

Včeraj smo dali mesta glasu iz naroda našega na Goriškem radi postopanja oblasti povodom jubilejnih slavnosti, oziroma obiska cesarjevega v deželi Goriški. A mi lahko rečemo — gospodje oblastniki naj nam verujejo to na častno besedo — da so bile te rekriminacije le rahla senca vsem onim pikrim opazkam, ki smo jih bili pred slavnostmi čuli v osebnih pogovorih z rojaki različnih stanov iz dežele Goriške.

Sedaj pa leži pred nami tu na mizi nekak vladni epilog, oziroma komentar k goriškim slavnostim, ki nam priča, kako površno in s kakim optimizmom vladni krogi opazujejo stvari in dogodke in s kako lahkoto prihajajo do zaključkov, kakoršnjih si žele.

Oficijozna »Pol. Corr.« je prinesla namreč obširen epilog k cesarskim slavnostim, ki bi onega, ki ne pozna razmer, ki ne pozna geneze in npravi naših narodnih bojev, zavel lahko do mnenja, da treba le še malega koraka, ob trohici dobre volje, in obe narodnosti v deželi se bosti oklepali v bratski ljubavi in vsi divji boji kakor da so bile le zle, grde sanje. Usodna zmota to, ako se iz dejstva, da ni niti najmanjša disonanca kalila ur, ki jih je vladar preživel v deželi, ako se iz tega dejstva izvajajo taki zaključki. Ako so se zastopniki našega naroda pred obličjem cesarjevim izogibali vsemu, kar bi moglo spominjati na vihrajoče boje, je to le nov dokaz takta, spoštovanja in lojalnosti našega naroda na Goriškem do vladarske hiše; ni pa dovoljeno, izvajati iz tega, da je naš narod kar tako pripravljen pozabiti, kako poniževalno mu je položeno v deželi, kako zapostavljen je nasproti sodeželanom druge narodnosti, in to v vseh ozirih: v narodnem, političnem, kulturnem in ne najmanj gospodarskem.

No, da čujemo, kako naš oficijozus piše svoj epilog!

Pripevduje, kako da je cesarjevo ročno pismo vzbudilo v prebivalstvu splošno zadovoljenje, zlasti na tem, da se mu je posrečilo prepričati vladarja o ljubezni in udanosti prebivalcev Goriške; pripoveduje, kako da je vladar na ganljiv način ob vsaki priliki, ki se mu je nudila, kazal svojo očetovsko dobrohotnost. Istotako da je našlo odmeva v

sreih, kakor se je cesar zanimal za vse institucije v mestu, za gospodarske in socialne odnose in za vspehe delovanja deželnega zbora. Pred prestolom da so zginita vsa politična nasprotja, je utihnil narodni prepir in evviva in živio-klici so se združevali v radosten vsklik, tako da so ljubezen, udanost, spoštovanje in skupna globoka hvaležnost združile tudi deželne poslance v oni vzvišeni velikanski pojav udanosti.

Do tu soglašamo. Istotako bi se pregrešili proti dolžnemu spoštovanju, ako bi le z daleka dvomili, da je cesarju najiskrenejša želja ta, da bi harmonija, v kateri so se kazali poslanci te slavnostne dni, trajala dalje na narodnem in političnem polju, da bi bila v deželni zboru tla za blagonsno delovanje v blagor dežele.

To velja. S tem pa se tudi nebuje naše soglasje z epilogom v oficijoznem listu; od tu dalje gredo naša in oficijozna pota močno navskriž, kjer govori o polit. pomenu cesarjevega obiska, oziroma o tem, kako je bil ta pomen še posebno acentuiran po dejstvu, da je s cesarjem prišel v Gorico tudi ministerski predsednik Körber. Umevno je — pravi naš oficijozus —, da je gospod ministerski predsednik porabil to priliko, da se je z merodajnimi činiteljmi pogovarjal o političnih in gospodarskih stvareh dežele in da so vodilne osebe strank zadobile utis, da vlada rada ustreza opravičenim narodnim željam in da poklada veliko važnost na harmonično sporazumljenje obeh narodnosti na gospodarskem polju, kar bi bilo v interesu obeh narodov. In ako so — tako pravi oficijozus v svojem nebeškem optimizmu — cesarski dnevi bitstveno povspestili tako sporazumljenje, potem treba vedeti hvalo gospodu ministerskemu predsedniku. Ali mož s tem še ni pri kraju se svojimi dokazi o nepristranosti sedanje vlade nasproti obeh narodnostim na Goriškem, marveč povdarja še kakor posebna dokaza: a) da se je v povabilih na dvorne obede jednako oziralo na Italijane in Slovence in b) da je tako srečno in taktično rešila vprašanje, v katerem jeziku naj deželni glavar ob vsprejemu deželnega zbora pozdravi cesarja, rešila tako, da je pozdravil v nevtralnem — nemškem jeziku!!

Podavši take sapo zapirajoče dokaze o

harmoniji med obema narodnostima na Goriškem in o nevtralnosti in objektivnosti vlade, se v spenja mož na višino svojega oficijalnega optimizma, s katere doli postavlja Goriško kakor uzor drugim pokrajinam z mešanim prebivalstvom, kajti doprinešen da je dokaz, da je patrijotizem narodov avstrijskih mogočnejši in močnejši nego narodne želje in aspiracije, da sta ljubezen in spoštovanje narodov Avstrije do posvečene osebe monarha najtrdnjeja vez, ki jih spaja z dinastijo, da ta čutila so in ostanajo najjačja vez med avstrijskimi dednimi deželami.

Gospod oficijozus naj nam oprost, ako mu povemo naravnost in odkrito, da je ta del njegovega epiloga pisan s tisto površnostjo, tistim neumevanjem duha časa in onih idej, ki dajejo sodobnemu življenju svoje označje, katero neumevanje je od nekaj karakteristikon avstrijskih državnikov.

Umetniška razstava v Ljubljani.

(Imenik razstavljalcev.)

V naslednjih vrstah navedem vrlim tržaškim izletnikom v ljubljansko umetniško razstavo še imenik razstavljalcev z nekaterimi kratkimi potezicami iz njihovih življenjskih podatkov ter najznačilnejšimi pripomnjami k njihovim umetniškim proizvodom:

Ažbe Anton, slikar in učitelj slikarstva v Monakovem, je porojen v Poljanski dolini nad Škofjo Loko, bivši součenec umrlih bratov: Janeza in Jurija Šubiča pri pokojnem J. Wolfu. On ima nad sto učencev iz raznih slojev, med katerimi se nahaja princ iz rodbine nemškega cesarja. Razstavil je le jedno sliko, portretno študijo neke »Zamorke«, jako fino, elegantno in marljivo izvedeno slikarsko delo z oljnatimi barvami, katero ceni na 1000 K. Vspricho te veleznamenite slike obžalujemo, da ni razstavil še onih svojih del, ki jih je bil obljubil, kar stori gotovo o II. umetniški razstavi!

Berneker Fr., kipar na Dunaju. O tem umetniku nismo ničesar čuli, vsaj tu v Ljubljani, do natečaja osnutkov za Prešernov spomenik, katerega se je udeležil in on. Zdaj je razstavil dve portretni hermi v mavci in sicer soprogo prof. Fr. Vidica in nekega mladeniča. Ti kiparski skici sta modelovani

sreče, katero pa si slika vsaki z drugačnimi barvami. Prvi je, na primer, menenja, da ta slika mora biti siva, drugi daje prednost rdeči, a tretji zeleni barvi.

Sliko prvega obožujejo takozvani ljubitelji temine; slika drugega ugaja ljudem bolj svetli; tretja pa je najbolj všeč tistim, ki so ceniti resnične umetnosti.

Slika prvega je brez stalne vrednosti, ker je prikrojena v gotove namene ter slična moreči megli, ležeči v nižavah gorskih prepado. Slika drugega je zgrešila svoj namen s tem, ker nosi signaturo krvi. Slika tretjega pa na veke ostaja trajne vrednosti, ker je slikana v barvi pomladnih listov, ki so simbol upanja v napredek k vedno večji popolnosti.

Pesni Nikole Ostojica.

(Zvršetek.)

Glavna misel, ki ga vodi v tem delu, pokazuje se iz vsake pesmi, posebno pa iz tiste, ki jo je posvetil svojemu bratu Nikolaju:

Tako, brate, do zadnjega daba:
Plemenito ljubiti i vruče:
Zadnja misel bit će lami: želja:
Biednim pomoć, rodu osvnanuće.

PODLISTEK.

Zeleni listi.

A. Z. Anastazijev.

Najplemenitejši značaj.

Neki učitelj ljubezni je stavil svojim učencem nastopno vprašanje: »Kateri človek je najplemenitejšega značaja?«

Učenci so ugibali na razne načine, ali učitelj je vedno zmajeval s svojo sivo glavo ter konečno spregovoril: »Najplemenitejšega značaja je oni, ki odpusča storjene krivice, to pa ne v menenju, da ga ne more doseči klevetanje nizkih duš, ali da bi svet hvalil njegovo početje, temveč jedino le iz pravega in resničnega rodoljubja.« Takih ljudij pa, dragi, je zelo, zelo, malo v naši mnogoštevilni človeški družbi.

In tedaj je spregovoril Zarathustra...

In tedaj je spregovoril Zarathustra: »Pred mojim duševnim pogledom se razprostira širna ravan, pokrita z ljudskimi selišči, katere oni čuje žareči element. Po sredini planjave se vije reka, rdeča, kakor krvnikov plašč...

Boj vseh — proti vsem!

Po planjavi se drve neštete čete ljudij. Sin vdarja po očetu in matere polagajo svoje hčerke na žrtvenik sramote. Mladenič davi prijatelja in svečenik tepta znamenje svojega velikega mojstra. Kamorkoli se oziram, povsodi vladajo propast, požig in umor.

Dim in prah zatemnjuta horizont. Na zemljo je legel mrak in le vrhovi daljnih planin se leskečejo v nekem čudnem svitu, kakor vrhovi vulkanov ob nastopu erupcije. Tema je pokrila grozne prizore, neprezorna tema. — — —

Ravno ona ravan. Megla se je razgubila in solnčni žarki obsevajo opaljeno zidovje. Reka se vije, kakor srebra pas, in oljke mladike poganjajo iz opustošene zemlje. Mir vlada po planjavi — človeka pa ni...

Kaj je to?

»Zdravo prerojavatelj!« mi doni na uho in iz misteriozne daljine prihaja trop ljudij. Veselo prepevaje se objemajo, da jim obrazi žare v ognju neomejenega zadovoljstva. Dva sta jeden: mož z ženo, ni mož ne žena.

Glej, glej, tam zopet trop... trop za tropom... vsi srečni, veseli in zadovoljni. Izobraženost je združena s skromnostjo, razum z vero in sloboda s pokorščino; ljubezen, ona prava ljubezen, pa spaja te krasne čednosti v harmoničen sklad.

Pojava se zgublja v mraku in neka čarobna moč snuje temno zaveso med menoj in sliko.

»Zdravo prerojavatelj!« čujem še jedenkrat, mogočno in ubrano, da se stresa zemlja v svojih tečajih. »Zdravo prerojavatelj!«

Slika človeške sreče.

Sleherai umetnik vstvarja sliko človeške

z večšo roko v kratkih, markantnih, svobodnih potezah, da se nam je nadejati od nje še lepih del!

Cesar Ivan, podobar v Mozirju, je razstavil 1 Marijino podobo v konvencijalni obliki, 1 relief: »Mladost«, 1 študijo: »Zagrinjalo« za nagrobni spomenik in »Kristusa na križu« s simboličnimi atributi. Poslednje delo je znamenito baš po navedenih okraskih in podobah Boga očeta, Marije in Janeza evangelista, katerih obrazi so jako izrazoviti, obleka pa jim je drapirana uprav slikovito!

Franko Ivan, e. kr. profesor v Ljubljani in predsednik »Slov. umetniškega društva«, je po dolgem našem nagovarjanju razstavil nekatera svoja dela iz one »srečne« dobe, ko še ni bil zamenjal slikarskega čopiča z ribiškimi trnkami. Tu so razne portretne risbe in pokrajinske sličice iz Kitajske, kamor je bil nekoč izletel kakor romantičen »Postillon d'amour«, potem četvorica portretov v nekdanji gladki izlizani maniri, s katerimi bi ne mogel tekrovati z modernimi našimi impresionističnimi plein-airisti!

Germ Josip, slikar v Pragi, ima v razstavi plein-airistiški sliki, katerih jedno: »Nagajivko« (št. 88) je bil razstavil že predlanjskim v ljubljanskem muzeju, in 1 portret. Prvima slikama se pozna, da se preostri pogled slikarjev za oddaljena, perspektivna ozadja še zdaj ni ublažil, dočim se je na portretu lotil že mehkejših obrisov ter prozornejših sene!

Grile Ludovik, znani slikar v Ljubljani, je zastopan po 1 »tihužitju«: Razpelo pred rdečim zagrinjalom.

Grohar Ivan, slikar v Ljubljani, rodom iz Sorice na kranjsko-goriški meji ima razstavljenih 5 slik in te so: »Naš Peter«, ljubezniva portretna študija, za katero sta se ponudila že dva kupea; »Moja mati«, ljubk portret umrle slikarjeve roditelje, katere karakteristično glavo je vrli sin kaj plastično modeliral ter jo obilil z glerijolo neke nadzemske svetlobe; potem je: »Slap pod Krnom«, pokrajinski motiv, »V nedeljo zjutraj« (št. 10), dalje žanrska skica: »Maske na svatbi«, t. j. prizor iz gorenjskih običajev« slikovito komponiran »interieur« knetske hiše o svatbi, in naposled »Sree Jezusovo«, velika oltarna slika, katero je naročil ljub-

Temu programu sta ostala verna tudi druga brata.

To so nam potrdile: »Suze i osmjesi«, »Čustva i poleti«.

Ne spominjam se več, kedaj se je pojavil Nikolaj Ostojic občinstvu s prvo svojo pesmijo, le vem, da se že od nekaj let čita njegovo ime v sveh znamenitih hrvatskih časopisih in da obrača na se pozornost našega čitačnega občinstva. Že v prvem početku bilo nam je jasno, da stoji pred nami pesnik, navdahnjen iskrenim navdušenjem in globokim čustvom za vse, kar je človečanstvu od nekdanj bilo lepo in sveto. Istim čustvom diše vse njegove pesmij, ter jim je to, kakor pravi dr. Tresić v predgovoru istih, najlepši kras. To čustvo je pa iskreno, vroče, čustvo, ki se lahko poprijema tuje duše, tujega sreca. Domovina, oče, mati, bratje, sestre, sorodniški krog, zmučeni trpini, ubogi nevoljniki, vsi ti imajo mesta v njegovem sreca.

Glejmo »Molitvu«, to najvišjeenjšo Nikolajevih pesmij. Ali si moremo pomisliti kaj lepšega, nego to kitico

Oh, Bože dobri, što si sa nebasa
slobode iskru bacio u svijet,
da biser bude Tvojih svih čudesa,
u bašti sreće najljepši Tvoj cvijet,
uskori slavje našeg uskrsnuća,
daj neka Hrvat bude jak i svoj:
to duše moje molitva je vruća,
— oh, uslišaj je, sveti Bože moj!

ljanski škof Bonaventura za Begunje na Gorinjskem.

Grohar se kaže poklicanega ne samo za humoristične žanrske prikazni, temveč tudi za resnobno cerkveno slikarstvo — to je pokazal že o predlanskem Božiču z onima slikama za romarsko cerkev na Brezju (sv. Anton puščavnik in sv. Anton padovanski) in zdaj v »Mestnem domu« razpostavljeno oltarno sliko, katero je osnoval v lepi skupini romarjev, posnetih po živih uzorcih, katere je razporedil v navzgor rastoči perspektivi pred svetlo prikaznijo Zveličarja, njegove matere in one blažene svetnice, ki je uvedla češčenje Jezusovega srca. Kolorit te cerkvene slike je harmonično združen z mističnimi bojami v jasni svetlobi v senci modernega plein-airistiškega slikarstva!

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 5. oktobra 1900.

H krizi. Z ozirom na brezmerne zahteve, ki so jih stavili Nemci na obeh shodih v Trutnovem, opaža poljski »Głos Narodu« povsem opravičeno: »Predno je gospod Jaworski dovršil svoj veliki čin, razbitje desnice, so govorili Nemci jako skromno in in plašno le o nemškem posredovalnem jeziku. Danes pa govore celo zmerneje nemške stranke s ponosom in pred vsem o nemškem državnem jeziku kakor o temeljni zahtevi. To je zrealo za politiko gospoda Jaworskega, da bodo tudi ubogi na duhu videli, kam moremo priti na »šimelnu« državnih potreb, h katerim se prištevajo dandanes tudi najhujše domisljaje in najnevarnejše poskuse vsakodobnih vlad, kakor da bi za naše medglave politike poleg papeževe ekzistiral še kaka ministerska nezmožljivost. Gališkim volilem je v dolžnost, da ne slede pozorno le temu, kar pripoveduje Jaworski v jokajočem tonu, ampak tudi temu, po čemer streme Nemci, s katerimi bi nas hoteli zvezati nekateri politiki naši«.

Kar se dostaja priprav za prihodnje volitve, je širom države in na vseh koncih in krajih toliko shodov, zborovanj, govorov, da je absolutno nemogoče slediti vsemu v tako malem listu, kakor je naš.

Shod ustavovernega veleposestva, v katerem je toliko ljudij plemenite krvi stlačenih skupaj, da je en ministerski kandidat drugemu na potu, se je odlikoval — kakor poroča »Politik« — z nenavadno samozavestjo. Gospodje so kazali najodločnejšo voljo za odprt boj proti svojim konservativnim vrstnikom. Tu pa je dvojno mogoče: ali se gospodje res trdno prepričani, da prihaja njih čas, ali pa hočejo z odločnostjo v pozitivni nadomestiti, kar jim primanjkuje na notranji moči.

Te dni so se zbrali v Lvovu gališki deželni in bivši državni poslanci. Povabil jih je vitez Jaworski na posvetovanje o premembi poslovnika osrednjega volilnega odbora. Na tej razpravi so menjenja precej trdo trčila jedno na drugo. Demokratski poslanci so zahtevali, naj se pravila poljskega »kola« na Dunaju spremene, da bo manjšina lažje iz-

Koliko je čustva v teh verzih in to bogatstvo čustev srečavamo skoro v vseh pesmih Nikolaja Ostojica. —

Vzemimo njegovo pesem: »Na vjenčani dan brata i sestre« ter srečamo kar potok svetih čustev:

Što raskošjem našu dušo pune
i što život na zemlji nam slade
poput vjere u užitek vječni...

Nekdo mu je prigovoril, da je vzel za motto pesmi: »Sestri Ljubici na vjenčani dan« en stavek, kjer pravi Gabriel d' Annunzio, da se mu je zdela ljubezen sestrina vedno najvzvišenejša in najbolj tolažljiva izmed vseh zemeljskih občutkov. Mi tega prigovora ne razumemo. Kaj le zaradi tega, ker izhaja iz peresa Gabriela d' Annunzia? In baš zato je on tukaj na svojem mestu, naj se le vidi, da tudi največji rušitelji vseh ljudskih svetlinj nehoté morajo priznavati, da

druga ljubav može umrjeti.
Obiteljska nikad ne će.

Kdor pa hoče znati, kolika je ljubezen našega pesnika do trpinov in nesrečnežev, ta naj prečita pesem: »Kamenar, katerega: još poštenje jedino resi«.

Ali, kad ga prisilite krasti,
na čiju će onda savijest pasti
njegovi griesi?

Enake so pesmi U potlenšici, Prosjak, Orguljar, Utjehe, San putnika, Žuljavim

ražala svoje menenje. Znani pater Stojalowski je izjavil, da on narodno solidarnost v tem trenutku tako umeva, da morajo poljski poslanci braniti interese vseh slovanskih plemen proti Nemcem in nikakor se ne smejo postaviti na stališče, na katerem je stal poljski klub zadnje čase nasproti Čehom.

Posvetovanje se je zaključilo s precejšnjo disonanco, kajti demokratski poslanci so izjavili, da ne morejo odobriti delovanja centralnega volilnega odbora, ki krči slobodo na državnoborskih volitvah.

Jako agilni — kakor običajno — so dunajski krščanski socialisti. Le ti so imeli dne 3. t. m. velik shod v dunajskem praterju. Govorniki niso videli niti jednega dobrega lasu na drugih nemških strankah, zlasti pa ne na radikaleih, katerim so očitali, da gravitirajo v Berlin. In vendar se ti patentirani Avstrijci kakor klopi tišče skupaj v nemški gemeinbürgschaft s istimi nemškimi »izdajalskimi« strankami!

Vsemožnost Madjarov. Splitsko »Jedinstvo« piše: Poroča se nam, da se je avstro-ogerski poslanik v Rimu, grof Revertera, zavzel v Vatikanu, in to po želji Madjarov, proti nameri, da bi bil Strossmayer imenovan kardinalom.

Istemu listu poročajo, da Madjari delajo na to, da bi bil neki Borzati imenovan nadškofom v Zadru. Madjari hočejo to, ker mrzijo Hrvate in njih jezik, in bi hoteli v Dalmaciji imeti nadškofa, ki ne zna hrvatski. Dopisnik gori omenjenega lista opaza: »Pa dobro! A mi, ki ljubimo svoj jezik, bomo utegnili storiti svojo. Tudi mi nismo otroci.«

Tako vidimo, kako Madjari v vseh stvareh, tudi v takih, ki ne pripadajo sferi njih interesov, hočejo kazati svojo vsemožnost v monarhiji. Oni se čutijo, zaporedni vspehi jih delajo drzne. Ugodnost sedanjega jim položaja jih dela celo tako drzne, da svojo hegemonijsko pohlepnost kar identificirajo z voljo najprvih činiteljev v monarhiji, kakor da je res madjarski interes identičen z interesom monarhije. Ker pa druge narodnosti v vrtoglavih aspiracijah Madjarov vidijo le nevarnost za svojo ekzistenco, ne more biti ravno na korist monarhije, ako se krivemu domnevanju o identiteti Madjarske in monarhije ne stori kmalu konec. Madjari so le jedna narodnost v monarhiji, kakor vsaka druga in nič drugega. Njih aspiracije so torej, v kolikor sezajo preko okvirja varovanja svoje individualitete in svoje resnične lasti, drzne; to tem bolj, ker bi hoteli, da si jim nedostaje evropske kulture, absorbirati, ali vsaj nadvladovati kulturne evropske narode.

K dogodkom v Kitaju. Z ozirom na edikt kitajskega cesarja, s katerim skuša le-ta kazati dobro voljo za mirno poravnanje spora, je nemški državni tajnik Bülow razposlal nemškim zastopnikom v Londonu, Parizu, Washingtonu, Rimu in Tokiu noto, v kateri govori le o »namišljenem« ediktu kitajskega cesarja, kateri edikt da baje odreja kaznovanje več z imenom navedenih princev in dostojanstvenikov, ker so isti šli bokserjem na roko. Bülow noče dvomiti »za sedaj« na pristnosti tega edikta in je pri-

rukama, Ranjeniku na bojištu. — Res je, da je tudi nekaj erotičnih pesmij, ki nas niso mogle zanesti radi pomanjkanja tistega pravega zanosa — ali takih je le pičlo število, a kar izginevajo pred mnogimi drugimi krasnimi, kakor: »Ljubavi; «Zdrava Marija» in »Isukrst« v dvanajstih sonetih, kjer je pesnik speval himno ljubezni do človeštva in satiro sebičnosti in sovraštva.

Oprosti, Bože, ne znaju što čine,
ogorčen kliče, jer ga gore muči
što ljudi griješe, nego što On gine.

Take so te pesmi, v katerih se preliva ljubezen in kraj vse nesreče izvor prave sreče.

To so pesmi, ki govore srečo in duši, pesmi, ki vas, prečitavši jih, puščajo v nekakej sladke ekstatki, v nujnem ali vendar v prijetnem miru in to vse zaradi tega, da tudi završim z besedami dr. Tresića:

Zaradi njegovih vzvišenih in plemenitih čustev do vsega, kar diše do prirode, ki vse poraja in hrani, posebej pa zaradi iskrenosti, priporočamo najtopleje to knjigo, prvič kakor pesmi, zložene po dobrem in bogodanem pesniku, drugič kakor povračilo razuzdanim idejam, ki jih šire mladi psevdoliterati v svet, moreči v njem zmisel za vse, kar se odlikuje z lepoto, dobroto in plemenitostjo. —

pravljen videti v njem prvi korak do porabljive podlage za vzpostavljene rednih odnošajev v Kitaju. Cesarska nemška vlada predlaga torej vlastim, naj se sporazumeje v tem zmislu, da diplomatiški zastopniki Kitaja dobe ukaz, naj proučujejo in izrečejo svoje menenje: 1) da-li je v tem ediktu imenik kaznivih oseb zadosten in resničen; 2) da-li so namerjane kazni primerne, in 3) na kak način naj bi vlasti kontrolirale izvršenje kazni.

Tudi kitajska cesarica — udova — ki je vedno držala roko sovražnikom tujcev, zlasti pa princu Tuanu — se je baje konečno tudi premislila in sklenila slušati nasvete Li-Hung-Canga. Ta poslednji da je predložil kitajskemu dvoru spomenico, v kateri opozarja na nevarnosti, ki bi navstale za Kitaj, ako bi se še nadalje hoteli upirati vlastim. Vtis te spomenice da je bil tak, da je cesarica privolila v degradacijo princea Tuana. Tega-le zaprejo na cesarskem dvoru.

Konečno znamenje, da so na kitajskem dvoru postali mehkeji, je tudi vest, da je kitajska cesarica naložila prvemu dostojanstveniku, da se ima zemskim ostankom umorjenega nemškega poslanika Kettlerja na prevozu v Evropo skazovati vse časti.

Tržaške vesti.

Liberalni — za-se, za druge pa — tirani! Visoko kvišku drži »Piccolo« zastavo liberalnega načela. S toplim apelom se obrača do e. k. oblasti v Trstu, naj bodo liberalne tudi tedaj, kadar ugibljuje, ali naj bi izgnale kakega — italijanskega podanika!! Užaljen je, ker so zopet te dni oblasti izgnale par tacihi ljubih gostov. Ves polen sočutja povdarja, kolika škoda se provzroča s tem dotičnikom in njih nedolžnim družinam. Dokazuje, da je postopanje političkih oblasti v tem pogledu v nasprotju z načeli, ki jih je državno sodišče izreklo v tem pogledu, in tudi z avstrijskim zakonom od leta 1871.

Dobro; mi se nečemo kregati s »Piccolom«, da-li so razni izgoni italijanskih podanikov, ki jih je odredila politička oblast, opravičeni ali ne, niti se nečemo ešofirati v obrambo oblasti, ker smo načelni nasprotniki vsakemu veksatoričnemu postopanju. Ali baš zato, ker smo res liberalni, nam »Piccolo« navdušenje za liberalno tolmačenje predpisov ne more ugajati, kajti to navdušenje se pojavlja le tedaj, ko gre za njegove somišljenike in zlasti za tiste goste iz ljube Italije: ker to navdušenje ne izvira iz pristnega liberalnega mišljenja in človekoljubja, ampak le iz sebičnih strankarskih namenov, ker ti gostje pomagajo gospodovalni stranki vzdrževati fikejjo, na katero ta stranka opira svoje drzne zahteve. Ta fikejja pa je tisti namišljeni italijanski značaj dežele!! Bi že videli, kakova pena je ta »italijanski značaj Trsta« in kako bi se razpršila v nič, da ne bi bilo tu tistih tisočev in tisočev italijanskih podanikov!! To leži »Piccolu« na srečo, ne pa liberalno mišljenje ali pa celo humaniteta. Da prav spoznamo to pretvezno liberalno mišljenje laških signorov, treba se le spomniti, kako postopajo z našim slovenskim ljudstvom in kako bi se le postopali, ako bi smeli in mogli, kakor bi radi! Za ptuje podanike, ker so njih somišljeniki, zahtevajo najliberalnejše postopanje, se zgražajo, ako se istim krati sloboda v bivanju tu in pridobivanju in jočejo in tarnajo, da se istim uničuje ekzistenco; za podanike te države pa imajo le psovke in očitanja, da so forestieri, da nimajo nobene pravice tu, da je to element nemira, katerega bi trebalo odpraviti, ter haranguirajo svoje somišljenike, naj jim odtežajo zaslužek, naj jih proganjajo gospodarski in jim uničujejo existenco iz tega jedinega vzroka, ker so družega mišljenja. Ptujski podanik naj se svobodno giblje tu, njemu se ne sme skriviti nijeden las, nikdo naj ga ne ovira niti v pridobivanju, niti v izjavljanju svojega mišljenja in prepričanja; proti podaniku te države, domačinu pa, če je drugoroдец, uprizarjajo divje gonje in bi ga tolerirali k večjemu le tedaj, ako se je ponizal v helota, ako je zatrl v sebi vse, kar je v zvezi z njega rojstvom in kar tvori njegovo človečanstvo in dostojanstvo!! Da, za laške podanike zahtevajo signori polno neomejeno svobodo, za Slovence-avstrijskega državljan pa se ne sramujejo najgrjeja brutaliziranja. Za laškega podanika apelirajo na liberalno načelo in humaniteto, za Slovence domačina poznajo pa le tiranstvo in so brez čuta in usmiljenja do njega, kakor je brezčuten trdi kamen na Krasu.

Iz priprostitih hiš. Pod tem naslovom nam pišejo: Naš slavni magistrat si baje grozno prizadeva, da bi iz našega mesta napravil lepo, moderno, elegantno mesto. Pa tudi za javno dostojnost si baje močno prizadeva naš slavni magistrat, kar n. pr. priča novi policijski red za odpiranje in zapiranje žganjarij. To bi bilo vse lepo, ko bi se le ne preziralo mnogih in mnogih nedostatkov, ki so v pravo nadlego ljudstvu. Jaz hočem opozoriti na neki tak nedostatek.

V onih delih mesta, kjer stanuje bolj revno ljudstvo, vidiš, kako uboge žene perejo perilo doma, da tako prištedijo nekaj novčičev. To perilo raztezajo navadno po dvoriščih, da se jim suši. Često je puščajo tudi čez noč zunaj. Pri tem pa se dogaja nereditko, da je zginol kak kos obleke. Posledica temu je seveda sumničenje te ali one osebe in — prepir med ljudmi, ki bivajo v isti hiši. Koliko sovraštva nastaja včasih vsled tega! Kajti v resnici je oni obdolženi čisto povsem nedolžen. Jeden je srdit, ker je bil po krivem obdolžen, drugi pa, ker ima škodo. Pravi krivec pa je navadno nepoznan — tretji. V našem mestu je namreč vse polno dvomljivih subjektov, ki jutraj za rano hodijo od hiše do hiše z vrečo na rami ter preiskujejo smetišča, da nabirajo eunje, kosti, kose starega železa itd. itd. in si tako služijo novčič za žganje! Ti poštenjaki pa se radi zmotijo, da sežejo, mesto po smetišču, po — razobešeni obleki, ki izginja v njih vreče!! Evo vam pojasnila, kako izginja obleka, evo vam vzroka za mnoge prepire med ljudmi, ki so si bili poprej najbolji prijatelji! Med tem pa, ko se ljudje doma prepirajo, sedi oni poštenjak v žganjariji in pije.

Na te poštenjake sem hotel opozoriti našo slavno mestno oblast in tudi slavno redarstveno ravateljstvo. Vsaj v toliko naj bi se uredila ta vrsta »pridobivanja«, da bi oni subjekti ne smeli tako za rano hoditi po — tujih dvoriščih!

Popravek. — Broj 243.

Slavnemu Uredništvu lista »Edinosti«

Na podlagi § 19. tisk. zakona, se pozivlja Slavno Uredništvo »Edinosti« da popravi dopis od dne 28. septembra tek. leta št. 222 »Boj za Skedenje« in to v prihodnji številki, na ravno istem prostoru lista. —

1. Nikakor ni res, da so cerkveni organi v Skednju prestopili odločno na laško stran, ter napovedali boj slovenskemu življu v tej vasi.

2. Nikakor ni res, da nimajo slovinci v Skednju niti enega slovenskega duhovnika. —

3. Nikakor ni res, da je že več družin v Skednju prestopilo na pravoslavlje; marveč le »ena oseba« v Sv. Mariji M. spodnji. —

4. Nikakor ni res, da se v Skedenjske cerkvi odpravlja slovensčina in uvaja italijanska latinščina. —

Kadar je peta sv. Maša, ona se ne poje nikoli v italijanske latinščini; temveč v zapovedanem cerkvenem latinskem jeziku, kar se godi med slovinci v Istri, na Krasu, na Kranjskem in povsod.

Ako toraj kdo žuga da hoče zapustiti svojo pravo katoliško vero, se jako meti; kajti, od strani omenjenih cerkvenih organov, ga nima najmanjšega vzroka.

K sklepu tega popravka, se dostavlja še to:

G. župnik ni storil Skedenjskim slovenskim župljanom nobene krivice; ako pa, vključ tej resnici, hoče kdo drugače misliti in govoriti, bodi mu znano, da podpisani je vedno pripravljen, v dušni blagor svojih župljanov, storiti to kar mu bode, po svoji močdrosti, ukazal prečastni Škofijski Ordinarijat.

Župni urad v Skednju
dne 3. Oktobra 1900.

Iv. Kavalič,

Francozi so tu! Nekdaj, ko je še vladal Napoleon I., bi bila ta novica obudila grozen strah. Danes vzbuja le pomilovanje lahonskemu krčmarju Benedetu pod »Delavskim« podpornim društvom.

Ta mali debeluh je danes že drugokrat v listu »Edinost« in to zaradi njegove neumne nagajivosti. Bilo je v sredo večer, ko je imelo pevsko društvo »Kolo« svoje vaje, ko je omenjeni, vprašan po nekem tovarišu, kako društvo da ima tu svoje prostore, rekel: »Tu so Francozi!« Mi priporočamo temu predrznežu, naj pusti nas in naša društva v miru in naj raje pazi na svoje pijane goste kartarje, da ne bodo nadlegovali hišnih stanovalcev!

Mi pustimo vsakogar na miru, zato zahtevamo, da storé tudi drugi tako, drugače znamo tudi mi ubrati — druge strune. »Peveis.

Vspored slavnosti, ki se bodo vršile prihodnje nedelje v Ljubljani na čast tržaških izletnikov. Ob prihodu ob poludne dopoldne pozdravijo goste na kolodvoru mestni zbor Ljubljanski in corpore, odbor »Umetniškega društva« ter intendant slovenskega gledališča.

Po sprejemu odkorakajo gostje za godbo v »Narodni dom«, kjer bo malo pogoščenje. Potem je v oddelkih obisk umetniške razstave. Ob treh se zbere oni gostje, ki jim bo to ljubo, v »Narodnem domu« od koder se podajo v spremstvu odbora »Umetniškega društva« na Drenikov vrh. Zvečer je predstava v gledališču, po predstavi pa komers v »Narodnem domu«, potem odhod na kolodvor.

Vozni listki za posebni vlak v Ljubljano se začnejo raprodajati jutri v soboto ob 3. uri popoldne v pisarni »Delavskega podpornega društva«, ulica Molih piccolo števil. 1. I. nadstropje, ter se bo iste lahko vdobivali do 9. ure zvečer.

Da ne bo na kolodvoru prevelike gneče, ali celo zamude, prosimo vse izletnike, naj si preskrbe listke jutri.

V isti pisarni se dobivajo tudi traki z napisom »Trst« in sicer po 5 novčičev.

Poziv! Gospe, gospice in gospodje, ki se hočejo učiti ruskega jezika ter bi bili voljni pristopiti k »ruskem kružoku«, ki se ima ustanoviti v Trstu, ako bode dovolj zanimanja; naj blagovolijo priti v sredo dne 10. t. m. ob 8 1/2. uri zvečer v »Slovansko čitalnico« (Via S. Francesco št. 2.)

Dijamatno poroko bosta praznovala dne 7. t. m. Andrej in Antonija Bossovič vratarja v ulici sv. Ivana št. 4. Vzela stase dne 7. oktobra 1840. Po »Piccolu« posnemljemo še ta veleredki slučaj, da sta dijamatna poročena bila tudi enega in istega dne rojena, dne 12. junija 1820. Iz tega zakona je izišlo 16 otrok, od katerih pa živijo še samo trije. On je bil 40 let vratar v gledališčih Fenice in Filodramatic.

Nagle smrti je umrla sinoči neka Marija Fachinetti, soproga vratarja v hiši št. 7, v ulici Corradori.

Krvav pretep je navstal včeraj popoldne v novi luki mej težakoma Antonom Abrahom in Rudolfom Silo. Abrahom je rabil nož. A ni mu bilo zadosti, da je ranil svojega nasprotnika, ampak je hudo ranil na roki tudi težaka Lukežiča, ki je prišel, da bi miril. Potem je Abrahom zbežal, ali kmalu so ga ujeli in odveli na komisarijat. Na srečo, Lukežič in Sila nista nevarno ranjena. Oh nesrečni nož! Ali hočejo naši ljudje res tudi v tem posnemati ljube sosedo iz dežele nagle jeze, divje maščevalnosti in — lakote?!

Iz pred naših sodišč. Včeraj je stal pred sodniki 40-letni trgovski agent Karl Hatzing, obtožen radi hndodelstva sleparije in poneverjenja na škodo nekega podjetja za inserate v Benetkah. Dobil je 8 mesecev poostrene težke ječe.

Poskus samomora. Neka Viljelmína Block, ki je člen družbe »Jeunesse Doree«, kakor — trombetačica — družba daje svoje »predstave« v pivarni Gambinus — je poskusila, povrnila se po polnoči v svoje stanovanje, usmrtila se, ustrelivši se iz revol-verja v usta. No, drugi stanovalci hiše so prihiteli še o pravem času ter spravili deklico v bolnišnico, kjer čaka — ozdravljenja.

Na deželnem sodišču je izpraznjeno mesto voditelja zemljiških knjig v VIII. razredu. Prošnje je uložiti na predsedstvo deželnega sodišča do dne 20. t. m. Dokazati je znanje obeh deželnih jezikov in nemščine ter z dobrim uspehom položeni zemljikni izpit.

Dražbe premičnin. V soboto dne 6. oktobra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tvari c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Zagata S. Tecla 4 in ulica S. Marco 1, les; ulica Coroneo, kamenitih stopnic; Becherie 6 in Corso 8, hišna oprava; Verdela št. 415, hišna oprava; zagata del Moro 10, hišna oprava; ulica Madonnina 2, hišna oprava; ulica Irene 1, voz oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 16.7, ob 2. uri popoldne 22.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.7 — Danes plima ob 7.29 predp. in ob 7.20 pop.; oseka ob 1.5 predpoludne in ob 1.30 popoldne.

Pisarna »Delavskega podp. društva« ostane zaradi izleta v Ljubljano v nedeljo zaprta. V soboto, to je jutri, pa je ista odprta do 9. ure zvečer. Društveni prostori bodo odprti v nedeljo le za bolnike, ob navadnih urah.

Izredni občni zbor »Obrotniskega društva« v Barkovljah vršil se bo dne 21. oktobra t. l. ob 4. uri pop. v društvenih prostorih po naslednjem dnevnem redu: 1. Volitev odbora. 2. Prememba društvenih pravil. 3. Morebitni predlogi. ODBOR.

Vesti iz ostale Primorske.

× Ozirom na demonstracije v Trzinu proti italijanskim podanikom — katerih demonstracij smo omenili tudi mi — vprašuje »Slov. Narod«: kaj delajo italijanski državljani v Trzinu? Kdo je demonstriral proti njim? Slovenci ali Lahji sami?! In zakaj se je demonstriralo?! Ta vprašanja so tem interesantnejša, ker »Piccolo« ne daje nobenega odgovora.

× O postopanjn povodom jubilejnih slavnosti v Gorici piše »Slovenec«:

»Na koliko načinov so se italijanski mogotei trudili, da bi državi zares zvestemu ljudstvu kar največ ogrenili slavnosti, da, ako bi šlo, mu celo prepovedali udeležiti se jih, da bi toliko lože lagali, da je Goriška italijanska pokrajina. Policija se je vedla tako pretirano strogo — na čegav migljaj, si je lahko misliti —, da se je celo namestnik Goëss nevoljno izrazil o tem, da ne pustijo naroda v mesto. Višek lahonske nesramnosti pa je bil ta, da so zavračali slovenske občine, ki so se hotele udeležiti slavnosti z deželno trobojnico, sami pa so na zlodejski način in perfidno hudomušno kazali svojo trobojnico. Tako so namreč znali na mnogih okraških spraviti v dotiko belo-zeleno-rudečo barvo, v večer razsvetljave pa je žarel vodnjak na Travniku v belo-rudeče-zelenih barvah pred očmi cesarjevimi.«

× Oficijozu na uho! Zakaj je deželni glavar Pajer o poklanjanju deželnih poslancev govoril — nemški? Oficijozus v »Pol. Corr.« bi nas hotel nveriti, da je deželni glavar hotel pokazati svojo nepristranost. »Soča« pa nam daje nastopno, gotovo boljše in veljavnejše pojasnilo:

»Ob sprejemu na kolodvoru je bil Pajer enostranski, kakor je vedno dosledno, ker je govoril le laški, čeprav je on deželni glavar v deželi z dvema tretjinama slovenskega prebivalstva. Na kolodvoru je bil tako lepo zakrit med dostojanstveniki, katerim slovenščina, že samo po sebi umevno, ni ljuba, zato se je iste lahko izognil. Na glavarstvu, obdan od županov, tudi slovenskih, pa je molčal v obeh deželnih jezikih ter se poslužil — nemščine, češ, tako se izognem sitnosti, govoriti slovenski! Stari lisjak se je izvil tako iz potrebe, poslužiti se slovenščine, s tem pa je z nova neizmerno razžalil dve tretjini prebivalstva v deželi! Da mi takega sistematiškega preziranjja našega jezika od strani deželnega glavarja ne moremo trpeti, to je umevno pač vsakomur, kdor se imenuje Slovenec. Tako preziranjje našega jezika zasluži največjo obsodbo in grajo ter najodločnejši odpor, da odpade tista lažljiva »italianità« naše pokrajine! Temu mora biti konec, še predno Pajer zatisne oči!«

× Nova odvetniška pisarna v Gorici. Gosp. dr. Treo, dosedaj odvetnik v Postojni, otvori skupno z drom. Tumo novo odvetniško pisarno v Gorici.

× Smešen slučaj. V »Soči« čitamo: Detektivov v Gorici za časa slavnosti in pred njimi je bilo toliko, da se niti med seboj niso poznali. Iz Italije je bilo tukaj tudi nekaj karabinerjev, seyeda v civilni obleki, ki so imeli nalogo, paziti na ljudi, če bi spoznali kje med njimi kakega nevarnega človeka iz Italije. Tako je korakal nekega dne maršal karabinerjev proti kolodvoru. Kar mu je prišel nasproti neki goriški detektiv ter ga ustavil: »Chi è Lei? Kdo ste Vi?« Povedal mu je, da je maršal karabinerjev iz Italije. Na to je goriški detektiv odgovoril, da to lahko reče vsakdo, ter je zahteval, da se mora izkazati. Stori je to, in goriški detektiv se je hotel z zadovoljnostjo odstraniti. Tu pa ga je prijel karabiner: Kdo ste pa Vi? In glej, naš detektiv se ni mogel izkazati, ker slučajno ni imel pri sebi nobenega dokumenta. Radi tega je moral s karabinerjem na kolodvor, kjer so ga spoznali drugi detektiv. Tako je detektiv detektiva aretoval.

Vesti iz Kranjske.

* Ljubljanska meščanska godba je že o prvem svojem nastopu — kakor

posnemamo iz ljubljanskih listov — pokazala, da ima v sebi večinoma izborne in izvežbane moči. Godba je povodom cesarjevega godu priredila mirozov. Svirala je pred deželnim predsedništvom, pred županovim stanovanjem in pred škofijo.

Vesti iz Koroške.

Tudi — liberalce. »Mir« poroča: Znani liberalni deželni poslanec Hock je poročal dne 16. sept. svojim volilecem v Möselu. Neki volilec ga je vprašal, kaj je z direktno volitvijo za deželni zbor in je rekel, da je neopravičeno, če mestjani volijo naravnost (direktno), kmetske obč. pa le z volilnimi možmi. Na to je »liberalni« Hock, ki je pri nasprotnikih v veliki veljavi, govoril samo o »težavah« (!!) direktnih volitev, besedice pa ni znil za direktno volitev! To si treba zapomniti, ker kaže, kakšni »prijatelji« so liberalni poslanci kmetu.

Razne vesti.

Novi bankovci po 20 kron. Pred nekoliko dnevi je začela avstro-ogerska banka izdajati nove bankovce po 20 kron, kateri bodo nadomeščali dosedanje desetake. O teh novih bankovcih piše dunajska »Neue Freie Presse« sledečo oestro kritiko:

»Takoj na prvi pogled nam dajajo novi bankovci jako čuden in nepričakovan utis. Rudeči in zeleni barvotisk je neprijeten in neharmoničen; naris okrasov, podob in alegoričnih glav je nespreten, okoren in siromašen — da, popolnoma po kopitu, pa po zelo neokornem kopitu ustrojen, in slednjič sodimo po vrsti papirja in tiskarskem delu, da se niso uporabili vsi tehnični pripomočki v to, da bi se zamoglo zabraniti vsako ponarejanje. Na šrafranem temnozelenem polju se vidi v jako umazanem rudečetisku okvir, kateri se nam dozdeva, da je sestavljen iz starih klišejev za okraske, a v rudečih okvirjih stoji številka 20 »Zwanzig Kronen« (in tudi v 8 drugih jezikih). Druga stran bankovca je tiskana edino le v ogerskem jeziku. Eno polovico bankovca na obeh straneh pokriva neki medaljon, na katerega strani drži angelj lavorikovo vejico, a spodaj se nahajata avstrijski in ogerski grb. V medaljonu je natisnena na jedni strani Avstrijska (Austria), na drugi Ogerska (Hungaria) glaven. Risanje obeh glav je neotesano in okorno, Austria ima širok obraz, dočim je pri Hungarii tip prisiljen in rujavorudečkasta glava z razkuštranimi lasmi izgleda uprav eiganski. Ako primerjamo nove bankovce z modrimi desetaki od leta 1880., razvidimo še le prav razločno umetniško in tehnično manjvrednost tega najnovejšega izdelka vrednostnega papirja.«

Potem pripoveduje imenovani dunajski ist o bankovcih po 10 gl. od leta 1880. kakor tudi v onih po 1 gl. in 5 gl., da so isti umetniško izdelani, da se ne dajo lahko ponarejati in da so dosedanj avstrijski bankovci najpopolnejši in da so daleč prekosili v tehničnem obziru vse bankovce drugih držav, ter prihaja do zaključka:

»Tem odlikam nasproti pomenjejo novi bankovci po 20 letih jako velik korak nazaj. Mej tem ko imajo modri stari desetaki spodaj posebno fin rujav tisk, imajo novi bankovci okoli zelenega spodnjega tiska bel rob. Dočim so bankovci po 5 gl. uprav mojstersko dovršeni v potezah, je šrafranje obeh glav na novih bankovcih po 20 kron slično površni reprodukciji fotografskih portretov za ilustrirane časopise.

Umetniško so torej novi bankovci slični navadnim etiketam vinskih buteljke.

Tukajšnji »Piccolo« se je pred par dnevi pohvalil, da so novi bankovci napravljeni v italijanskih barvah in upa, da jih radi tega ne zaplenijo. No vzlic temu, da so novi bankovci grdi in povrhu še v italijanskih barvah, jih družba sv. Cirila in Metoda vsejedno rada sprejema kakor dar prvih bankovcev po 20 kron.

Brzjavna poročila.

Cesarjev imendan.

DUNAJ 4. (K. B.) Od povsod iz Avstro-Ogerske prihajajo poročila o slovesnem obhajanju cesarjevega imendana z božjo službo ob navzočnosti civilnih in vojnih oblastnij, šolske dece ter naroda.

Volitve na Angležkem.

LONDON 5. (K. B.) Do danes jutro je znanih izvolitev 280 ministerskih privrženec, 70 liberalcev in 45 narodnjakov. Ministerski so pridobili 21, opozicija štirinajst sedežev.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 4. (K. B.) Dunajski listi naštevajo vse avstro-ogerske čete na Kitajskem, katerih je skupno 1620 mož. Odkar je Waldersee došel, so te čete podrejene njegovemu poveljstvu.

DUNAJ 4. (K. B.) Poveljstvo brodovja za vzhodno Azijo javlja: V zmislu sklepa admiralskega sveta izvršilo se je dne 2. t. m. zasedanje Šanhaikvana. Južno utrdbo so zasedle nemške, ruske, angleške, francoske, japonske in laške čete ter oddelek 8 mož Avstrijev pod kadetom Heissom. Kolodvor so zasedle zvezne čete, mej katerimi je bilo šest Avstrijev pod kadetom Aichelburgom; utrdbo blizu južne utrdbe pa so zasedle laške, nemške in avstrijske čete (poslednjih 25 mož s praporščakom Mayerjem). Nadalje so zasedli jedno utrdbo Angleži in Japonci, jedno Rusi in jedno Francozi.

LONDON 5. (K. B.) »Daily News« pišejo: V imenu človečnosti in v imenu skupnega delovanja civilizacije upamo, da bodo vlasti upoštevale predloge nemškega cesarja. Ako se ne bo postopalo brez odlašanja po potu, katerega je označil nemški cesar, krivi mandarinu utečejo in položaj na Kitajskem bo huj nego kedaj prej.

LONDON 5. (K. B.) »Reuter« javlja iz Tienčina dne 2. okt.: Oddelek moštva angleške ladije »Pigny« je zasedel utrdbe Šanhaikvana, ne da bi se kedo vstavljal. Tam so zaostali en častnik in 12 mož. Brodovje je odplulo danes iz Takua.

(Op. ur. Opozarjamo na drugo brzjavno vest, glasom katere so utrdbe šanhaikvanske zasedle vse vlasti, ne samo angleška.)

NEW-YORK 4. (K. B.) »Reuter« pravi, da je došla dne 30. sept. sledeča brzjavka iz Tienčina: General Safé (Chaffee) in ruski poveljnik sta maršalu grofu Walderseeju formalno naznanila umaknenje čet. Nemci in Angleži nadaljujejo neprestano pomikanje čet v Peking.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 4. (K. B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Johannesburga: Kraj okolo Witwatersranda še ni očiščen Burov. Oddelki Burov se gibljejo sem in tja in napadajo angleške patrolje. Dne 29. septembra sta bila blizu Boskota dva vojaka umorjena. Včeraj je prišel semkaj prvi vlak z živili.

BLOENFONTEIN 3. (K. B.) Dne 29. septembra je bila pri Devetsfortu bitka, v kateri je bilo eno poveljstvo Burov, baje del Dewetovih čet, pod Pretorijem tepeno.

POZOR! POZOR!

Domača obrt.

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, Iz odlikovanih tovarni Solkana in Gorice

Antona Černigoj-a

sa nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št 1. na desni strani cerkve sv. Petra.

Cene brez konkurence.

POZOR! POZOR!

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Pošne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapečarij
od Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo.

Najboljši in najpopolnejši
glasovirji (pianini)
 se vkupijo najceneje proti takojšnemu plačilu
 ali na mesečne obroke od 16 kron višje (tudi
 na deželo) neposredno pri tovarnarju
HENRIK BREMITZ-u
 c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)
 v TRSTU, Borzni trg št. 9.
 Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je naj-
 višje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 „Gospodarsko društvo na Kontovelju“
 išče

krčmarja

s kaveijo 500 kron. Pismene ponudbe
 naj se pošljejo odboru omenjenega dru-
 štva najkasneje do 15. oktobra t. l.

Krčmar bo imel prosto stanovanje
 in bo dobival pogojeni zaslužek od litra.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

100 do 300 goldinarjev
 zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
 reicher** v Budimpešti, VIII Deutshegasse, 8.

Izurjenega stenografa

sprejmeta odvetnika dr. Abram in dr.
 Rybář v Trstu.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in
 sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“

V novi društveni telovadnici

(ulica Coroneo št. 15)

se je pričel redni poduk v telovadbi

z dnev 24. septembra 1900.

in sicer se vrši isti:

Za redne telovadce v torek in petek od 8—9 $\frac{1}{2}$ ure zvečer.

Za starejše telovadce v ponedeljek in četrtek od 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ ure zveč.

Za gojence v sredo in soboto od 4—5 ure pop.

Za ženski oddelek v sredo in soboto od 6—7 ure zvečer.

Gospe bodo plačevale za poduk po 1 K na mesec. Gojenci pa po 50
 stot. Revnejše gojence lahko oprosti odbor od plačevanja.

Upisovanja za poduk sprejema učitelj brat **Matko Bergant** (ul. Molin
 piccolo št. 3. II.) od 24. t. m. naprej pa v telovadnici pred podukom.

Odbor „Tržaškega Sokola“.

**Čestitam in se radujem z Vami
 na tako dobrem izdelku**

piše odličan trgovec, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski
 tovarni testenin: **Znideršič in Valenčič** v II. Bistriči. Original
 tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

Usojamo si naznanjati slavnemu občinstvu, da
 bodo od

nedelje 7. tek. meseca

naprej naše prodajalnice na drobno, skladišče in pi-
 sarna odprte vsako nedeljo in praznik predpoludne.

CARL GREINITZ NEFFEN
 podružnica v Trstu.

Fran Wilhelm^{ov}

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja v Neunkirchen

(Spodnja Avstrija).

Se dobiva v vseh lekarnah v
 zavitku po 1 gld. av. velj.

Nikaka skrivnost ni več,

da si napravi vsakdo doma sam brez vsake
 priprave in težave najfinije likerje po
 francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov,
 ki stanejo za po 5 litrov likerjev: **Tro-
 pinovec, Absint, Vermut, Ruski pelinovec,**
Češki liker, Kimel po 80 kr.; **Slivovec,**
Rum, Češnjevce, Alaš, Alpski liker po
 85 kr. in **Konjak, Benediktinec, Char-
 treuse, Pilzenski liker** po 95 kr. Raz-
 pošiljam proti predplačilu v znamkah
 ali poštno nakaznico; po poštne pov-
 zetju 10 kr. več. Vsaki pošiljki pri-
 denem navodilo kako se napravi liker.
 Preprodajalec, če naročijo več blaga,
 se cene mnogo znižajo.

Anton Rukavina

TRST - Via Belvedere št. 23. - TRST

Méble

za eno popolno spalno sobo proda **Ivan**
Šenka, mizar ulica Sette Fontane št. 23.

One naše gosp. kupce ki po-
 šiljajo po blagó z vozom, prosimo
 naj opozorijo voznike

da smo se preselili v ulico
Commerciale št. 3 (v bli-
 žini dobro poznane kavarne
Fabris.)

J. PIPAN & C.o

Zaloga kave, riža in olja.

TISKARNA „EDINOST“
 izdeluje

vabila k veseliam in plesom, pla-
 kate, račune (fakture), zavitke in
 listovni papir z natisnjeno tyrdko
 za trgovce in zasebnike, raznovrstne
 vizitnice s primernimi in elegant-
 nimi skatljicami, listke za oddajo
 in sprejem blaga in pošiljatev, opo-
 minjalnice, dopisnice, tiskovine po
 uzoru za zasebnike, odvetnike,
 notarje, urade, društva, trgovske
 knjige, osmrtnice, poročna nazna-
 ○○○○ nila itd. itd. ○○○○

IZDAJA:

Dnevnik „EDINOST“

in

ženski list „SLOVENKA“

TISKA:

Šaljivi list „BRIVEC“

in

„Gospodarski list“

glasilo „Trž. kmetijske družbe“.

V zalogi tiskarne „Edinost“ sta izšla
 v slovenskem prevodu ter je do-
 biti povesti slavnega hrvatskega pisatelja
Avgusta Senoe:

„Čuvaj se senjske roke“

in

„BARON IVICA“.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“, podpira tudi list „Edinost“.

Ustanovljena

leta 1898.

TISKARNA „EDINOST“

Telefon št. 870.

Telefon št. 870.

Ulica Carintia št. 12. **TRST** Ulica Carintia št. 12.

Računi se plačajo v ulici Molin piccolo št. 3. II. n.

Preskrbljena z najnovejšimi črkami. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○ ○ ○ ○ Sprejema naročila na vsakovrstne tiskovine.

Use točno in po zmernih cenah

POZOR!

Tiskarna „Edinost“ je ustanovljena od ro-
 doljubov v podporo listu „Edinost“ ter se
 ves čisti dobiček uporablja v poboljšanje
 tega glasila tržaških Slovencev.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“
 podpira tudi list „Edinost“ !!